

Importanța acreditării unităților de învățământ pentru acces al cadrelor didactice și elevilor la mobilități Erasmus+

Profesor metodist Adriana Iacob, Casa Corpului Didactic Cluj¹

Așa cum se știe, Erasmus+ este programul Uniunii Europene² în domeniile educație, formare profesională, tineret și sport pentru perioada 2021-2027; acesta oferă oportunități de mobilitate și cooperare pentru toți actorii implicați activ în domeniile menționate, fie ca persoane sau ca instituții/organizații. Erasmus+ finanțează proiecte de mobilitate a persoanelor în scopul învățării și proiecte de cooperare între organizații și instituții. De asemenea, programul oferă sprijin pentru cooperare în domeniul politicilor la nivelul UE.

Noutatea acestei perioade de programare este aceea că prin intermediul mecanismului financiar al proiectelor de mobilitate, le permite organizațiilor acreditarea și în domeniile educației școlare, educației adulților, educației și formării profesionale, alături de acreditarea în domeniul tineret de până acum. Organizațiile care sunt acreditate în cadrul Erasmus+ au acces simplificat la finanțare și se pot concentra pe dezvoltarea instituției pe termen mediu-lung. Organizațiile solicitante își stabilesc obiectivele pe termen lung și își planifică activități de dezvoltare prin formare și mobilitate europeană, beneficiile preconizate, precum și abordarea lor cu privire la gestionarea proiectelor. Organizațiile candidează pentru a primi acreditarea. Acordarea acreditării Erasmus confirmă existența de proceduri și măsuri adecvate și eficiente pentru a pune în aplicare activități de înaltă calitate ce vizează mobilitatea în scopul învățării.

În urma aplicării pentru obținerea acreditării Erasmus+ în domeniul educației școlare, Inspectoratul Școlar Județean Cluj³ și-a propus ca în perioada 2021-2027 să asigure calitatea în educație punând accentul pe îmbunătățirea rezultatelor la nivelul fiecărui ciclu, stabilirea priorităților centrată pe rezultatelor elevilor a cadrelor didactice și managerilor, în contextul ultimilor ani. Prin coordonarea unui consorțiu de, inițial, 20 de școli din mediul rural își propune să vină în sprijinul comunităților de profesori, părinți și elevi, asigurând dialogul real, constant și eficient cu acestea. Ideea unui consorțiu răspunde unor nevoi identificate în cadrul numeroaselor întâlniri cu directorii unităților de învățământ din mediul rural, reprezentând 43,8% din UPJ din județ, 24% dintre cadrele

¹ Inspector școlar ISJ Cluj în perioada 2002-2021

² www.erasmusplus.ro – portalul Programului Erasmus+ în România

³ A. Iacob, contribuție la Re-start pentru educație de calitate – Acreditarea nr. 2020 – 1 – RO01 – KA 120 – SCH 095366.

didactice (absolvenți studii universitare cu vârsta între 22 și 67 de ani și nr. de titulari în creștere), 21% din populația școlară din ciclurile preșcolar, primar, secundar.

Unitățile de învățământ din mediul rural au șanse foarte mici de a accesa finanțare prin Programul Erasmus+, întrucât nu au capacitatea instituțională, managerială și resursa de timp pentru dezvoltarea unor astfel de inițiative. Este importantă experiența generată de proiectul anterior al ISJ Cluj, *Consortiul pentru formare prin mobilitate europeană*, dezvoltat și coordonat de subsemnata în perioada 2016-2018, adresat unor școli din mediul rural care nu aveau capacitatea de a intra în program, impactul acestui program la nivelul județean în urma Conferinței de valorizare „*Re-start pentru educație de calitate în mediul rural - sinergia competențelor în organizația de învățare*” în care o serie de școli, și-au manifestat dorința de a avea acces la mobilitatea europeană în scop de formare continuă și dezvoltarea, ca rezultate, a dimensiunii europene în educație și dezvoltare instituțională printr-o cooperare transnațională la nivelul echipelor din fiecare școală membră a consorțiului.

Noul consorțiu intitulat ***Re-START pentru educație de calitate în mediul rural***⁴ cuprindea, inițial, 20 de unități de învățământ din mediul rural, ce apreciază ca dificilă accesarea finanțării pentru mobilitate prin Programul Erasmus+ și își pun resursele împreună pentru a gestiona activitățile programului într-un mod mai eficient, facilitează cooperarea între aceste unități de învățământ beneficiare și furnizorii de formare pe de o parte și între unitățile de învățământ și alte unități de învățământ beneficiare de formare, participante la aceleași activități de formare cu potențial de viitoare colaborări transnaționale pe de altă parte. Școlile din mediul rural, membre ale consorțiului și-au exprimat intenția ca prin intermediul acestui consorțiu să răspundă celor mai importante nevoi și provocări formulate împreună: nevoia de internaționalizare a școlilor, predarea și asigurarea învățării digitale, educația părinților, familiei din mediul rural și învățarea intergenerațională, combaterea eșecului școlar și a abandonului școlar timpuriu, nevoia de învățare bazată pe proiecte cu accent pe asigurarea dimensiunii europene, educație pentru cetățenie activă în comunitățile rurale, cultura antreprenorialului și valorificarea ocupațiilor creative în mediul rural.

Proiectul își propunea în 2020 să sprijine până în 2027 școlile din mediul rural să transforme comunitatea pentru a face față provocărilor prezentului, prin intermediul participanților la mobilitățile transnaționale și prin implicarea largă a celorlalte cadre didactice, elevilor și părinților, dar și prin inițierea de parteneriate școlare numite

⁴ A. Iacob, *Re-START pentru educație de calitate în mediul rural – sinergia competențelor în organizația de învățare* – ISBN 978-606-92941-7-8 - Editura Contrapunct, Cluj-Napoca 2018

AMBASADOR, inițiate de partenerii consorțiului cu alte școli din afara consorțiului pentru transfer de bune practici și valorizarea achizițiilor dobândite într-un context mai larg de diseminare.

Componența consorțiului se va îmbogăți în fiecare an cu acele școli care doresc să adopta planul Erasmus al primelor înscrise în consorțiu, unele școli vor accesa programul și vor valorifica competențele dobândite pentru o educație de calitate în comunitatea din care provin elevii școlii, cu impact asupra rezultatelor școlare ale acestora, orientării școlare și profesionale și dezvoltării personale. Există intenția atragerii în consorțiu a cel puțin 30 unități de învățământ clujene din mediul rural din totalul unităților de învățământ care răspund aceleiași nevoi: acces la mobilitate europeană în scop de formare, dezvoltare instituțională prin internaționalizare, valorificarea infrastructurii de învățare online pentru cooperare și învățare bazată pe proiecte trans-curriculare. Accesul cadrelor didactice la oportunitatea de a beneficia de grantul Erasmus+ va fi facilitată prin înscrierea online la unul dintre temele relevante pentru strategia județeană pentru educație. Dar cum va fi posibil aceasta? Planul include dezvoltarea a 3 rețele de școli ce vor adopta noi modele organizaționale care să le optimizeze atingerea rezultatelor.

- I. Dezvoltarea calității predării în școlile rurale prin digitalizare, internaționalizare și implicare în rețea de școli a cadrelor didactice, elevilor și părinților într-un dialog inter-generațional.
- Adoptarea de către participanții la mobilitate a modelului organizațional *DIGI-ȘCOALA* a unui plan de valorificare gestionat individual, în calitate de *transformer* prin implementarea unui mod de lucru, asumat în echipă, ca membru al rețelei de școli *DIGI-ȘCOALA*, transferabil în cadrul parteneriatului *AMBASADOR* unui număr de alte 2-3 școli, din afara consorțiului, tot din mediul rural, ca viitori membri ai primei rețele *DIGI-ȘCOALA*.
- 3 participanți din fiecare școală (numiți generic *transformer*), beneficiari ai stagiilor de formare prin mobilitățile transnaționale alese vor parcurge o perioadă de doi ani în care mai întâi se vor pregăti pentru mobilitate și apoi vor utiliza competențe dobândite post-mobilitate și un mod de lucru de valorificare a competențelor în echipă de la nivelul școlii cu implicarea elevilor, celorlalte cadre didactice și a părinților, prin dialog inter-generațional, apoi vor exploata mijloacele de predare și învățare online și dezvoltarea platformei educaționale a școlii, cu sprijinul coordonatorului.
- Pe durata a 2 ani în fiecare școală membră a consorțiului, se va dezvolta câte un nucleu al rețelei *DIGI-ȘCOALA* care își va transfera *know-how-ul* competențelor și

practicilor dezvoltat de către *TRANSFORMERI* ca inițiatori ai parteneriatelor *AMBASADOR* cu posibilitatea demultiplicării și integrării în rețea a încă 2-3 școli din mediul rural și a unei școli *AMBASADOR ERASMUS+*. Mizăm pe o asociere de minim 20 de școli din mediul rural în rețeaua DIGI-SCOALA până la finalul proiectului.

II. Dezvoltarea calității predării în școlile rurale prin educație incluzivă, internaționalizarea practicilor și implicarea în rețea de școli a părinților prin conștientizare și participare activă

- Adoptarea de către participanții la mobilitate a modelului organizațional *ȘCOALA INCLUZIVĂ* și a unui plan de valorificare gestionat individual, în calitate de *transformer* ca mod de lucru, asumat în echipă ca școală membră a rețelei *ȘCOALA INCLUZIVĂ* prin transfer de bune practici în cadrul parteneriatului *AMBASADOR* cu încă 2-3 școli din mediul rural, ca viitori membri ai rețelei/consorțiului.
- 3 participanți din fiecare școală, beneficiari ai stagiilor de formare prin mobilitățile transnaționale alese, vor parcurge o perioadă de doi ani în care mai întâi se vor pregăti pentru mobilitate, apoi își vor dezvolta noile competențe, în context transnațional și vor pune în practică, post-stagiu, a unui mod de lucru de valorificare a competențelor în echipă de la nivelul școlii cu implicarea elevilor, celorlalte cadre didactice și vor exploata modalități de conștientizare și participare activă a părinților
- Pe durata a 2 ani în fiecare școală beneficiară, membră a consorțiului, se va dezvolta câte un nucleu al rețelei *ȘCOALA INCLUZIVĂ* care își va transfera *know-how-ul* competențele și practicile dezvoltate de către *TRANSFORMERI*, ca inițiatori ai parteneriatelor *AMBASADOR* cu posibilitatea demultiplicării și integrării în rețea a cel puțin încă 2-3 școli din mediul rural și a unei școli *AMBASADOR ERASMUS+*.
- Mizăm pe o asociere de minim 20 de școli clujene, din mediul rural, în această rețea, până la finalul proiectului, pentru a derula activități împreună, a dezvolta comunități de învățare centrate pe valorile unei școli cu valențe incluzive, cu efecte benefice asupra reducerii abandonului școlar timpuriu.

III. Dezvoltarea calității predării în școlile rurale prin inovare, creativitate, proiecte de cetățenie activă, antreprenariat și promovarea în rețea de școli a ocupațiilor creative.

- Adoptarea de către participanții la mobilitate a modelului organizațional de *ȘCOALA INCUBATOR DE IDEI* și a unui plan de valorificare gestionat individual, în calitate de *TRANSFORMER* ca mod de lucru individual, asumat în echipă, ca membru și inițiator al rețelei, printr-un plan transferabil în cadrul parteneriatului *AMBASADOR* cu cel puțin încă 2-3 școli din afara consorțiului, tot din mediul rural, ca viitori membri ai rețelei.

- 3 participanți din fiecare școală, la mobilitățile cu scop de formare, transnaționale, alese de participanți, vor parcurge o perioadă de doi ani în care mai întâi se vor pregăti pentru mobilitate, apoi își vor dezvolta și vor aplica competențele dobândite în context transnațional și un mod de lucru, care va permite valorificare competențelor în echipă la nivelul școlii, cu implicarea elevilor, celorlalte cadre didactice și a părinților, prin promovarea ocupațiilor creative exploatând beneficiile cetățeniei active și practicării antreprenoriatului social, în cadrul unor incubatoare de idei, activități transferabile și replicabile la nivelul celei de a treia rețele de școli create de acest consorțiu.
- Pe durata a 2 ani în fiecare școală membră a consorțiului, se va dezvolta câte un nucleu al rețelei SCOALA INCUBATOR DE IDEI care își vor transfera know-how-ul competențelor și practicilor dezvoltat de către TRANSFORMERS, ca inițiatori ai parteneriatelor AMBASADOR cu posibilitatea demultiplicării și integrării în rețea a încă 2-3 școli din mediul rural și a unei școli AMBASADOR ERASMUS+. Mămăm pe o asocieră de minim 20 de școli din mediul rural în rețea până la finalul proiectului
Prin acest mecanism de dezvoltare de rețele care adoptă câte un model organizațional ne asigurăm că fiecare școală membră a consorțiului identifică un nucleu „dur”, de dezvoltare, de cadre didactice, nucleu care va avea posibilitatea să opteze pentru unul din cele trei modele identificate: DIGI-ȘCOALA, ȘCOALA INCLUZIVĂ sau ȘCOALA INCUBATOR DE IDEI, obiectivele vizând dezvoltarea rețelelor și parteneriatele AMBASADOR, ca parte a planului managerial al ISJ. Echipa fiecărei școli care constituie nucleul participării la mobilitate va găsi și va propune „soluția tehnică”, pentru transformarea organizației și adoptarea unui rol important în implementarea acestei „soluții tehnice”, printr-un proiect Erasmus+ potrivit perfect la contextul local și care va permite dezvoltarea unei culturi organizaționale adecvate modelului ales pe baza noilor competențe dobândite prin participarea la stagiul de formare și prin activitățile din planul individual de valorificare reflectate de fiecare proiect Erasmus+. Pe baza activităților de diseminare și promovare se vor încheia parteneriatele AMBASADOR și se va construi pas cu pas fiecare rețea de școli pe parcursul derulării proiectului de mobilitate.

Aceste activități sunt în derulare din 2021, solicitându-se prima tranșă de finanțare multianuală, deosebit de facil, dar cu maxim angajament din partea părților implicate.

Această manieră de includere a organizațiilor este replicabilă la nivelul unei școli singura deosebire este aceea că locul rețelei de școli va fi luată de rețeaua de cadre didactice care aderă la un proiect, ce poate fi foarte bine precursorul unui proiect de parteneriat interșcolar Erasmus+, având ca rezultat pe termen lung efectul transformațional al proiectelor în organizațiile de învățare, prin sinergia competențelor și

a valorilor, în beneficiul rezultatelor elevilor și ale școlii în toate competițiile naționale sau internaționale.

În concluzie, afirmăm că în scopul schimbării și înnoirii cu cele mai eficace moduri de acțiune la nivelul organizațiilor școlare, cooperarea este cheia atât la nivel inter-organizațional cât și la nivel interuman. Trăim o realitate a globalizării, a dialogului, a societății deschise. Nu putem progresa dacă școala nu rămâne vârful de lance al dezvoltării societății, iar pentru aceasta elevii, profesorii au nevoie de experiențe autentice ancorate în această realitate complexă.

Sloganul noului program Erasmus+ este *Enriching lives, opening minds*, adică îmbogățește vieți, deschide minți, depinde de fiecare dintre noi, actorii din sistemul educațional să contribuim la această transformare.

Bibliografie

1. www.erasmusplus.ro – portalul Programului Erasmus+ în România
2. A. Iacob, contribuție la Re-start pentru educație de calitate – Acreditarea nr. 2020 – 1 – RO01 – KA 120 – SCH 095366.
3. A. Iacob, Re-START pentru educație de calitate în mediul rural – sinergia competențelor în organizația de învățare – ISBN 978-606-92941-7-8 - Editura Contrapunct, Cluj-Napoca 2018